

❖ **ବିଶ୍ଳେଷଣାତ୍ମକ ଚିନ୍ତା (Critical Thinking)**

- ଜୀବନର ବିଭିନ୍ନ ପରିସ୍ଥିତିକୁ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଦୃଷ୍ଟିଭଙ୍ଗିରେ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିବାର ଶିକ୍ଷା ।

❖ **ପରିସ୍ଥିତିର ଚାପକୁ ସାମ୍ନା କରିବା (Dealing with Stress)**

- ନିଜର ଆତ୍ମବିଶ୍ୱାସ ଓ ମନୋବଳକୁ ଏକାଠିକରି ସମସ୍ୟାର ଚାପକୁ ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବାର କୌଶଳ ।

❖ **ଆବେଗ ସହିତ ପରିଚାଳନା (Dealing with Emotion)**

- ଆବେଗକୁ ଉପଯୁକ୍ତ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ ଦିଗରେ ପରିଚାଳନା କରିବା କୌଶଳର ଶିକ୍ଷା ।

ଏହି ସମସ୍ତ ଶିକ୍ଷା ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ନୀତି, ବଳ୍ମତା, କଣ୍ଠେଇ ନୀତି, ଶିକ୍ଷାଶୀଳ ପରିଦର୍ଶନ, ସାମୂହିକ ଆଲୋଚନା ଓ ପରାମର୍ଶ ଭଳି ଅଭିନବ ଓ ଗ୍ରହଣୀୟ ଉପାୟରେ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଉଅଛି, ଯାହାକି ସେମାନଙ୍କର ସାମଗ୍ରିକ ବିକାଶରେ ସହାୟକ ହେଉଛି ।

ଏହି ଯୋଜନା ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କର ସର୍ବାଙ୍ଗୀନ ବିକାଶ ସଙ୍ଗେସଙ୍ଗେ ଏହି ଅନୁଷ୍ଠାନ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ଶିକ୍ଷକ ଶିକ୍ଷୟତ୍ରୀମାନଙ୍କର ଦକ୍ଷତା, ଅଭିଜ୍ଞତା ତଥା ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ ଗଠନର ମଧ୍ୟ ସହାୟକ ହୋଇଛି ।

ଜୀବନ କୌଶଳ ଶିକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ

କଲିଙ୍ଗ ଇନ୍‌ଷ୍ଟିଚ୍ୟୁଟ୍ ଅଫ୍ ସୋସିଆଲ୍ ସାଇନ୍ସ୍ (କିସ୍)

କିର୍ କ୍ୟାମ୍ପସ୍-୧୦, ପଟିଆ, ଭୁବନେଶ୍ୱର-୭୫୧୦୨୪

ଫୋନ୍ ନଂ: ୦୬୭୪-୨୭୨୫୩୮୭, ୯୨୩୮୧୧୧୫୫୨

ସହାୟତା : UNFPA

ଜୀବନ କୌଶଳ ଶିକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ

କଳିଙ୍ଗ ଇନ୍‌ଷ୍ଟିଚ୍ୟୁଟ୍ ଅଫ୍ ସୋସିଆଲ୍ ସାଇନ୍ସ୍ (କିସ୍) ଦଶହଜାର ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ନେଇ ଏକ ବୃହତ୍ ତଥା ଆବାସିକ ଆଦର୍ଶ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ । ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତ ଜିଲ୍ଲାରୁ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ବାହାରୁ ମଧ୍ୟ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ଆସି ଏଠାରେ ଶିକ୍ଷା ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି । UNFPA ସହାୟତାରେ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କର ସର୍ବାଙ୍ଗୀନ ବିକାଶ ନିମନ୍ତେ “ଜୀବନ କୌଶଳ ଶିକ୍ଷା” ନାମରେ ଏକ ଅଭିନବ ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇଛି । ଉନ୍ନତମାନର ଶିକ୍ଷା ପଦ୍ଧତିକୁ ଆପଣେଇ ସାଧାରଣ ଶିକ୍ଷା ସହିତ ଜୀବନ କୌଶଳ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ କରିବା ଏହି ଯୋଜନାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଅଟେ । ସ୍ୱାବଲମ୍ବୀ ହେବା ସହିତ ସମାଜରେ ତଥା ଦେଶରେ ଯେପରି ଏକ ସୁସ୍ଥ ନାଗରିକ ଏବଂ ପରିବାରରେ ଏକ ସୁସ୍ଥ ମଣିଷ ହୋଇ ଜୀବନ ଅତିବାହିତ କରିପାରିବେ ସେଥିପାଇଁ ଏହି ଜୀବନ ଅତିବାହିତ କରିପାରିବେ ସେଥିପାଇଁ ଏହି ଜୀବନ କୌଶଳ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଉଅଛି । ଆଜିର କିଶୋର, କିଶୋରୀମାନେ ଭବିଷ୍ୟତରେ ଜଣେ ସୁନାଗରୀକ ହୋଇ, ଯେପରି ଦେଶ, ଜାତି ଓ ସମାଜର ଉପକାରରେ ନିଜକୁ ସାମିଲ କରିପାରିବେ, ତାହାହିଁ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ମୂଳଲକ୍ଷ୍ୟ ।

ଜୀବନ କୌଶଳ ଶିକ୍ଷା କ'ଣ ?

ଜୀବନ କୌଶଳ ଶିକ୍ଷା ହେଉଛି କୈଶୋର ଅବସ୍ଥାରେ ମୁଖ୍ୟତଃ ଦଶଗୋଟି କୌଶଳ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଦକ୍ଷତା ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଶିକ୍ଷା । ସେଗୁଡ଼ିକ ଯଥାକ୍ରମେ

❖ **ନିଜକୁ ଜାଣିବା (Self Awareness) -** ନିଜକୁ ଏବଂ ନିଜର ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱକୁ ଜାଣିବାର ଶିକ୍ଷା ।

❖ **ସହାନୁଭୂତି (Empathy) -** ନିଜ ଭିତରେ ଅନ୍ୟର ପରିସ୍ଥିତିକୁ ଅନୁଭବ କରି ସହାନୁଭୂତି ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବାର ଶିକ୍ଷା ।

❖ **ଫଳପ୍ରଦ ଯୋଗାଯୋଗ (Effective Communication)-** ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ସହିତ ଏକ ଆଶ୍ରିତ (Positive) ମନୋଭାବ ନେଇ ଫଳପ୍ରଦ ଯୋଗାଯୋଗ କରିବା କୌଶଳର ଶିକ୍ଷା ।

❖ **ପାରସ୍ପରିକ ସଂପର୍କ (Interpersonal Relationship)-** ସମାଜରେ ପରସ୍ପର ସହିତ ସୁ ସମ୍ପର୍କ ରକ୍ଷା କରିବାର ଶିକ୍ଷା ।

❖ **ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ (Problem Solving)-** ଜୀବନରେ ଆସୁଥିବା ଅନେକ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନର ବାଟ ଖୋଜିବାର ଶିକ୍ଷା ।

❖ **ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ (Decision Making)-** ଜୀବନରେ ସଠିକ୍ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବାର ଶିକ୍ଷା ।

❖ **ସୃଜନାତ୍ମକ ଚିନ୍ତାଧାରା (Creative Thinking)-** ନିଜଭିତରେ ଥିବା ସୃଜନାତ୍ମକ ଚିନ୍ତାଧାରାକୁ ଠିକ୍ ଭାବରେ ଉପଯୋଗ କରିବାର ଶିକ୍ଷା ।

